דף צפייה: מגטו לאזרחות: האמנציפציה בצרפת

יחידה 4 · יהודים בעת החדשה · ❓ האם שוויון בחוק הביא ליהודי צרפת גם שוויון בחברה – ובאיזה מחיר?

דף לתלמיד/ה

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסרטון: האמנציפציה באירופה ובצרפת ב-3 דקות: כל מה שצריך לבגרות🎬

⏱️ 2:58 דקות · youtube.com/watch?v=LatPYiu8kaE

א לפני הצפייה ובמהלכה

🧠 לפני הצפייה

לפני הצפייה סמנו ליד כל משפט: נכון / לא נכון / לא בטוח.

1. כל יהודי צרפת קיבלו שוויון זכויות באותה שנה.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

2. הקהילה היהודית בימי הביניים ניהלה את ענייניה בעצמה.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

3. נפוליאון העניק ליהודים זכויות בלי לדרוש מהם דבר.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

4. לאחר האמנציפציה נעלמה שנאת היהודים בצרפת.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

👀 במהלך הצפייה – שימו לב:

- אילו זכויות וחובות היו לכל מעמד, והיכן היו היהודים
- מה עשתה הקהילה האוטונומית עבור חבריה
- מדוע קיבלו יהודי בורדו זכויות לפני יהודי אלזס
- אילו שאלות הציג נפוליאון לנכבדים
- מה היו הסיכוי והסיכון לפרט ולקהילה

1. ⏸️ אחרי תיאור מעמד היהודים בימי הביניים: מה היה הבסיס לנחיתות היהודים – כלכלי, דתי או חוקי?

---

2. ⏸️ אחרי הדיון על זכויות לפרט ולא לכלל: מדוע דרשו מהיהודים לוותר על האוטונומיה כתנאי לשוויון?

---

3. ⏸️ אחרי הסנהדרין והצו המחפיר: האם מדיניות נפוליאון כלפי היהודים הייתה עקבית? נמקו.

ב אחרי הצפייה – שאלות ב־3 רמות

בחרו רמה להתחלה – ונסו להגיע גם לרמה הבאה!

תמיכה – הקיפו את התשובה הנכונה

1. איזו מדינה הייתה הראשונה באירופה שהעניקה ליהודים שוויון זכויות?

א. אנגליה | ב. צרפת | ג. רוסיה

2. על מה נדרשו היהודים לוותר כדי לקבל שוויון זכויות?

א. על האוטונומיה הקהילתית | ב. על שמירת השבת | ג. על לימוד בבית הספר

3. מהי 'אנטישמיות מודרנית'?

א. אהבת זרים | ב. חוק שהעניק זכויות ליהודים

ג. שנאת יהודים על בסיס גזעני ולאומי ולא דתי בלבד

רגיל

1. תארו שני מאפיינים של מעמד היהודים באירופה לפני האמנציפציה.

2. הסבירו מדוע יהודי בורדו קיבלו זכויות לפני יהודי אלזס־לורן.

3. מה ביקש נפוליאון להשיג באמצעות אספת הנכבדים והסנהדרין?

אתגר

1. 'לפרט – סיכוי וסיכון; לקהילה – ירידה בכוחה'. הסבירו את הקביעה והביאו דוגמה לכל חלק.

2. האם לדעתכם המחיר שנדרש מהיהודים תמורת השוויון היה מוצדק? הציגו שני שיקולים מנוגדים והכריעו.

ג 📜 ניתוח מקור משימה פעילה: 'לפרט – הכול, לאומה – כלום'

בדיון באספה הלאומית ב־1789 עלתה השאלה אם להעניק זכויות ליהודים ובאילו תנאים. קראו את המקור ונתחו אותו.

מקור: עיבוד חופשי מנאום הרוזן קלרמון־טונר באספה הלאומית, דצמבר 1789

ליהודים כאומה אין לתת דבר; ליהודים כבני אדם – יש לתת הכול. עליהם לוותר על בתי הדין שלהם ועל חוקים נפרדים, ולהיות אזרחים יחידים במדינה. אי אפשר שתתקיים בתוך המדינה אומה נפרדת עם מוסדות משלה. אם לא ירצו להיות אזרחים, יאמרו זאת, ואז ירחיקו אותם. אבל אם יקבלו את חוקי המדינה, הם ראויים לכל הזכויות כמו כל אדם אחר, שהרי כל בני האדם נולדו שווים.

1. מצאו במקור את העיקרון מתוך הנאורות שעליו מבסס הנואם את טענתו.

2. הסבירו מה ההבדל בין 'יהודים כאומה' ל'יהודים כבני אדם'.

3. ציינו מה נדרשו היהודים לתת תמורת הזכויות.

4. כתבו תגובה קצרה (3 משפטים) בשם רב קהילה באלזס לנאום.

🎓 שאלה בסגנון בגרות

1. הסבר מהי אמנציפציה, והצג שתי השפעות שלה על הקהילה היהודית בצרפת.

🎟️ כרטיס יציאה · מגטו לאזרחות: האמנציפציה בצרפת

שם: _____ כיתה: _____

1. מה היה התנאי שהציבו ליהודים צרפת תמורת שוויון הזכויות?

2. ציינו סיכון אחד שהאמנציפציה יצרה ליהודי.